

HÍREI

Az ünnepelt(ek)

Csaknem 80 könyv jelenik meg az idén — úgymond — erre az ünnepi alkalomra, s ez a szám valamelyest kisebb, mint a tavalyi volt. De még mindig tekintélyes és elegendő ahhoz, hogy ne szűnjön meg a vita és az elégedetlenség a kiadók-kal szemben. A kérdést kétfelől szokták megközelíteni. Nézzük először a pénztárcánk „felől”. Ha valakinek az a merész gondolata támad(na), hogy minden ünnepi kiadványt megvesz, akkor nem elég a havi fizetése. Nemcsak (a tavaly óta is emelkedett) könyvárak miatt. Sok ennyi könyv, ha csupán alkalmi vásárra gondolunk.

Ámde — hogy rögtön önellentmondásba keveredjek — igen kevés, ha a választékot vizsgáljuk. Az idén is hiányoznak a klasszikusok! Ne feledjük, hogy az ünnepi könyvhét — üzleti fogás? — elég szerencsétlen módon egybeesik a tanév végével. Ezekben a napokban már érettségiznek a fűgőbb osztályok. Mivel ajándékozhatná meg keresztanyu a maturandust? A hiánylista igen hosszú (lenne). Nincs Arany, Pető-

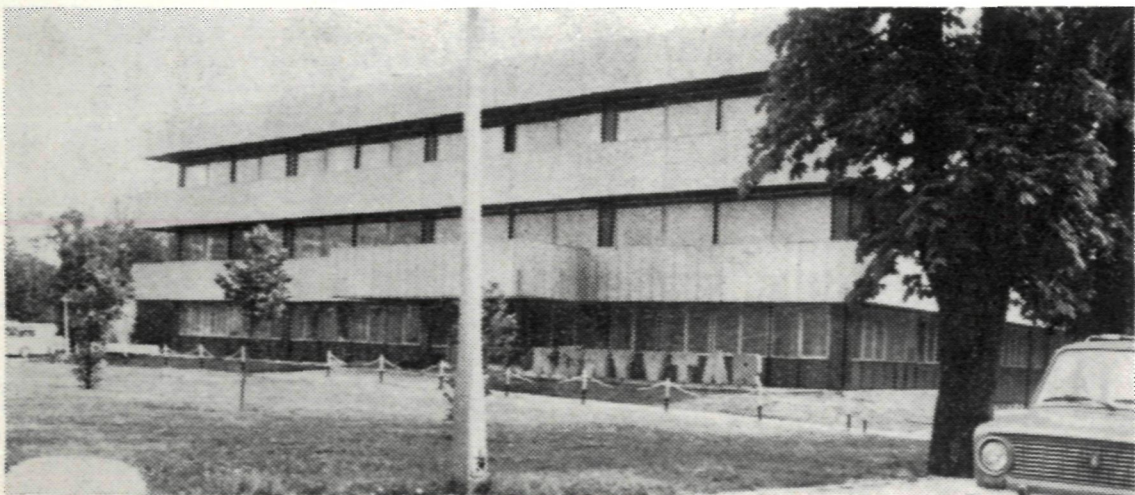
fi, Vajda János, Tompa Mihály, Ady, József Attila stb. kötet — s ezek nemcsak a könyvhéten hiányoznak. Vörösmarty Mihály: Zalán futása, Babits Mihály: Aki a kékes égre néz című, Áprily Lajos, Jékely Zoltán és Nagy László, Kosztolányi Dezső (válogatott) kötetei inkább csak tudatosítják, semmint hogy enyhítenék ezt a hiányt, s akkor még nem szóltam a világirodalomról. (A Lyra Mundi sorozat Novalis és a német romantika című kötet az egyetlen „kinálat”) Kegye-sebben bántak a kiadók az élő klasszikusainkkal. Bizonyosan elkapkodják Csorba Győző, Csorba Sándor, Kálnoky László, Kormos István, Ladányi Mihály, Fodor András és Vas István köteteit. Ha hiányosnak neveztem a költők listáját, akkor mit mondjunk a klasszikus magyar prózáról? Semmit se adtak ki tőlük. Az ingyencéknak viszont bizonytal örömet okoz, hogy a Magyar Hírmondó sorozatban megjelenik gróf Széchenyi István intelmei Béla fiához, a kevésbé ismert Verancsics Faustus: Machianae

novae és más művei című munka, Karácsony Sándor: A magyar eszjárás, a Nemzet és emlékezet sorozat érdekessége: Supka Géza: 1848—1849-é, Frank Tibor: Marx és Kossuth-ja, Somlyói Tóth Tibor: Diplomácia és emigráció „Kossuthi-ána”-ja.

Nemeskürty István: Tünődések történelemről, irodalomról című kötetete éppúgy slágernek ígérkezik, mint Latinovics Zoltáné: Emlékezem a repülés boldogságára. Tóth Eszter könyve (Családi emlékek Tóth Árpádról) és a Németh László élete képekben című album kedveskedik még az irodalomtörténet barátainak.

A leggazdagabb a kortárs próza termés az idén is. Cseres Tibor (Foksányi-szoros) Tamás Menyhért (Mérleges idő) köteteit emelném ki. Keserves és máig ható tanulságokat kínáló félmúltunkból merítették témáikat. Cseres is, Tamás Menyhért is Erdély, illetve a csángók sorsát követi nyomon. Másfajta izgalmat

(Folytatás a 8. oldalon)

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár látképe

Fotó: Kerényi L.

niummal és titánnal való ötvözés mellett kidolgozták a nióbium és vanádium mikroötvözésének technológiáját is.

A Cr–Ni–Mo ötvözésű nemesíthető szerkezeti acéltermékeink között magas műszaki színvonalat képviselnek a különböző forgattyústengelyek (dízelmozdony, MAN-forgattyústengelyek, Volvo mellső tengely stb.) alapanyagai. A speciális szilárdsági tulajdonságok biztosítása érdekében a folyékony acélt ritkaföldfémeket tartalmazó beoltószerrel kezeljük, a gáz- és zárványtartalom csökkentése céljából vákuum alatt argongázzal öblítjük.

Ötvözött anyagú süllyesztékeink élettartama – szakembereink fejlesztő munkája nyomán – a hagyományos minőségekhez képest megnövekedett.

Golyóscsapágy-acéljaink, vasúti gördülőanyagaink (tengely, tárcsa, abroncs) és nagyvasúti síneink az LD-, illetve UHP- és ASEA–SKF-eljárások kombinációja, valamint a **porbefúvásos** üstmetallurgia alkalmazása következtében minimális kéntartalmú és nagy tisztaságú alapanyagokból készülnek.

A szuperalacsony (0,03 százalék alatti) karbon tartalmú korrózióálló acélunkat UHP-kemencében gyártjuk és ASEA–SKF üstmetallurgiai berendezésben, vákuum alatti oxigénfrissítéses eljárással, stabilizálószer alkalmazása nélkül állítjuk elő. Ezen acéltípus előnyös tulajdonsága a felhasználhatóság szempontjából a jó polírozhatóság és hegeszthetőség.

KORSZERŰ DIÓSGYŐRI ACÉLOK ÉS TERMÉKCSALÁDOK

Kombinált technológiájú acélművünk lehetővé teszi a korszerű igényeknek megfelelő acélfajták gyártását.

Új, széles körben felhasználható acéljaink:

Betétkben edzhető és nemesíthető acéljaink jól edzhetőek, kopásállóak, szennyezőkben és zárványokban szegények, finomszemcsésék.

Szilárdsági tulajdonságaik a külföldi szabványok előírásait is kielégítik, ezért felhasználhatók külföldi kooperációban előállított termékek alkatrészeként is.

Növelt szilárdságú acéljaink rendelkeznek az ide vonatkozó szabványokban előírt szilárdsági és negatív hőmérsékleten mért ütőmunkaértékkel és jó hegeszthetőséggel. Szakembereink az alumí-

Acéljaink minőségét olyan anyagvizsgálati módszereink és eszközeink biztosítják, mint a vákuumos kvantométeres elemzés, korróziós vizsgálatok, mágneses ultrahangos, izotópos ellenőrzések, az acélok szövetszerkezetének kiértékelése képelemző segítségével, hideg- és meleg mechanikai vizsgálatok, kúszás és fárasztóvizsgálat, fémfizikai mérések.

**LENIN KOHÁSZATI MŰVEK,
MISKOLC-DIÓSGYŐRVASGYÁR,
Herczeg F. u. 43.
Levél cím: Miskolc 10. Pf.: 567
3540
Telefon: 51-411**

Mit mondhatunk a Napjainkról?

Mit mondhat ezeken a hasábo-
kon egy szerkesztő az általa
szerkesztett lapról? A huszon-
három évfolyam 276 lapszámáról?
Egy lap történetéről, jelenéről és jö-
vőjéről? A történetről, amely nem
1962. április 4-én, az I. évfolyam 1.
számának megjelenésével kezdődött,
hanem sokkal, de sokkal korábban?
Talán, amikor egy e tájon állt ko-
lostorban egy írástudó szerzetes per-
gamenre rötta: *látjátok feleim, mik
vagyunk! por és hamu vagyunk...*
A történetről, amely oly könnyen
véget érhet egy veszélyes világban.
S nem is egy lap elveszésével, ha-
nem irodalmak és nemzetek, orszá-
gok, földrészek és az emberiség
pusztulásával? Vajon a világ végle-
tes ellentmondásai közepette nem
porszemnyi tán mindaz, amit egy
irodalmi lap neve-léte jelent?

S mégis, színek és gondolatok mi-
csoda gazdagsága, mennyi akarás,
mennyi nemes szándék, mennyi em-
beri tett összegződhet e porszem-
lében!

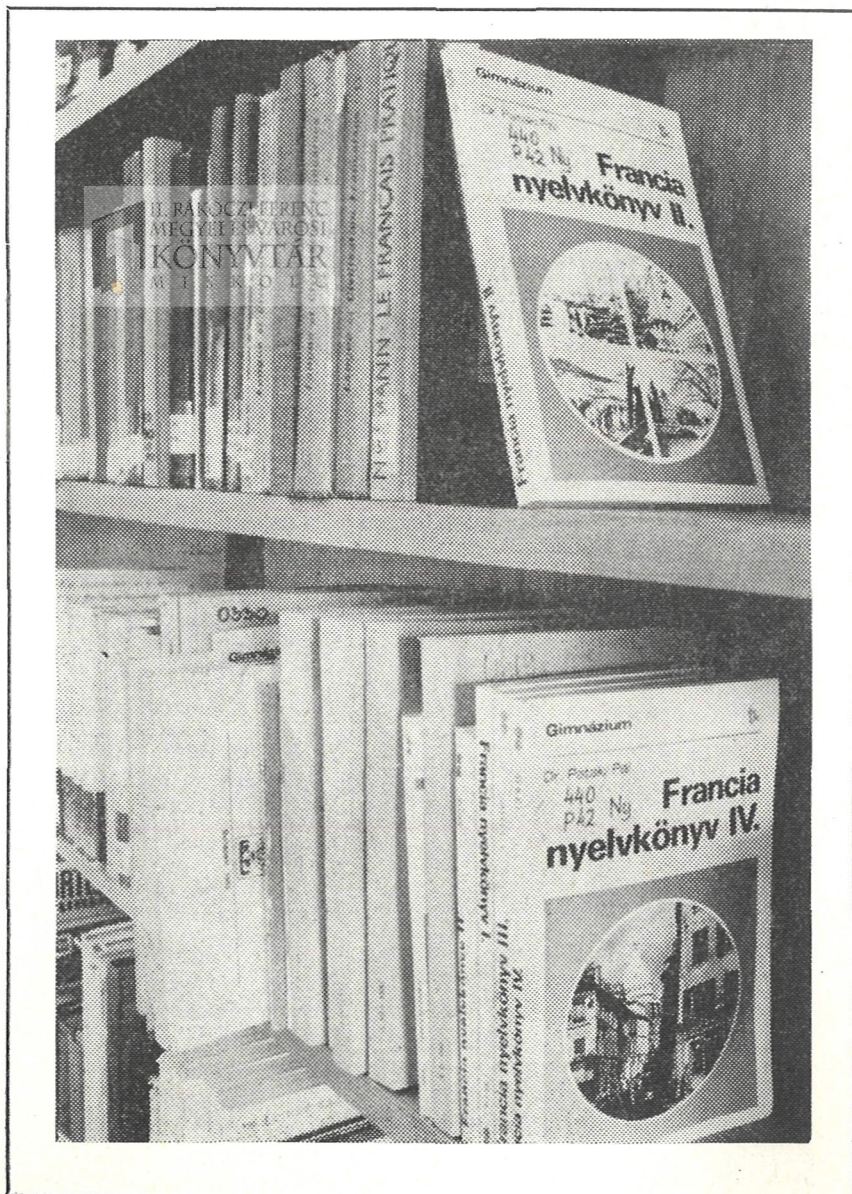
A Napjaink a Borsod-Abauj-
Zemplén Megyei Tanács irodalmi és
művelődési lapja. Kiadja a Borsod
megyei Lapkiadó Vállalat, készíti a
Borsod Megyei Nyomdaipari Vállal-
lat, terjeszti a Magyar Posta. Meg-
jelenési példányszáma jelenleg 2
ezer körül mozog; volt valamikor 3,
sőt, a kezdet kezdetén 5 ezer pél-
dányos megjelenés is, de hát ne nosz-
talgiazzunk. Az ünnepi könyvhét
ünnepi alkalom, ezek a hasábok az
ünnepi könyvhétre kiadott újságban
pedig: ünnepi hasábok.

Mit mondjon a szerkesztő? Be-
szélhetne talán arról, hogy a Nap-
jaink indulása pillanattól követke-
zetes támogatója a tehetséges pálya-
kezdő szépíróknak. Hogy e hasábo-
kon jelentkezett annak idején még
induló költőként a Hetek csoportja,
*Agh István, Bella István, Buda Fe-
renc, Kalász László, Raffai Sarolta,*
Ratkó József, Serfőző Simon. Hogy
a lap megkülönböztetett figyelmet
szentelt az Elérhetetlen föld című
antológia költőinek; hogy ez a fo-
gékonyasága, nyitottsága az új tehet-
ségek iránt máig töretlen. Elmond-
hatná, hogy ugyancsak a kezdetek-
től máig folyamatosan jellemzi a
lapot az a fajta valóságközeliség, a
*körülvevő társadalmi közeg jelensé-
gei iránti közvetlen érdeklődés, a
társadalmi jelenlétnek az az aka-
rása, amely folyamatosan jelentke-
zik a közírás különféle műfajaiban
a hasábocon.* Elmondhatná, hozzá-
tve, hogy mennyire felelősségteljes és
körültekintő vállalkozás e „valóság-
közvetlen” műfajok szerepeltetése.

Alig hihető, hogy itt, az ünnepi
könyvhét sátrai közt járva, a hang-
szórókból áradó zenét hallva, s el-
báméskodva a tarka forgatagon, ér-
demes volna e kérdés taglalásába
bocsátkoznia a szerkesztőnek. El-
mondhatja persze még, hogy kik a
lap szerkesztőségének tagjai. Íme: a
lap főszerkesztő-helyettese *dr. Cs.
Varga István,* az irodalomtörténet
kandidátusa, tanszékvezető docens,
szerkesztő-főmunkatárs *Feledy Gyula*
Kossuth-díjas és kétszeres Mun-
kácsy-díjas érdemes művész, aki a
lap szerkesztőségének nesztora, és
egyben alapító tagja, s akinek kö-
szönhető a lap kiemelkedően szín-
vonalas grafikai és illusztrációs

anyaga huszonhárom év óta, szer-
kesztő *Serfőző Simon* költő, akinek
mostanában jelent meg gyűjtemé-
nyes verskötete *Holddal világitot-*
tunk címmel; a lírai rovat vezetője
Kalász László József Attila-díjas
költő, a prózai rovat vezetője *Brackó*
István újságíró, az Észak-Magyar-
ország főmunkatársa, a tanulmány-
rovatot pedig *dr. Ruszoly József,* az
állam- és jogtudomány kandidátusa,
egyetemi tanszékvezető docens fog-
ja össze. Sok mindenről beszélhetne
még... Hogy aztán, mintegy záró-
jelben, hozzátegye az elhangzottak-
hoz: a lap főszerkesztője s e sorok
írója

Papp Lajos

A 10 éves Borsodi Művelődés

Tájéegységünknek a megyei művelődésügyi osztály kiadásában negyedévenként megjelenő pedagógiai-közművelődési folyóirata.

Szerkesztőségében immár egy évtizede törekszünk arra, hogy lapunk hasábjain közéleti töltéssel adjunk egységes művelődési, kulturális szemléletet. Tájékoztatni, orientálni akarunk a pedagógia és a közművelődés homlokterében álló kérdésekről, részt venni — laptársainkkal együtt — a szellemi erők regionális szervezésében (szerzői gárda ki nevelésével is), részt vállalni a helyi értékek, a táj szellemi arculatának felmutatásában, az értékek tudatosításában, gyarapításában. A publikáció eszközeivel kívánjuk segíteni a konkrét pedagógiai-közművelődési gyakorlatot szemléletformáló, orientáló szerep felvállalásával, s fórumot biztosítani a szellemi erőpróbaóhoz is.

Regionális folyóiratként vállaljuk a tájhoz kötődést, de nem a provincializmust, a tartományi hírharsona szerepet. A lap jellegében, karakterében őrizni igyekszünk e kötődést, de szerzői névsorában nem mindenáron. Amellett, hogy külö-

nös figyelmet fordítunk a helyi szerzőkre, az írások helyi vonatkozásaira — nyitottak vagyunk minden értékre, a megyei gyakorlat számára is hasznosítható elméleti és gyakorlati felismerésekre, kísérleti tevékenységekre. S nem zárkozunk el a jobbító, felelősségteljesen kritikai szándékú, önkritikus hangvételű írások közlésétől sem. Szándékaink szerint mindig egy lépéssel az általános gyakorlat előtt szeretnénk járni, s lépést tartani a változásokkal, a gyorsuló idővel.

Tájéegységünk értelmiségének meghatározó hányadát az oktatás, a művelődés, a humán kultúra munkásai alkotják, értéket, kultúrát termelnek az óvodákban, iskolákban, művelődési otthonokban, múzeumokban, könyvtárakban, üzemekben, egészségügyi gyakorlatukban..., szerep- és felelősségvállalásukban, értékörző és tudatosító szerepükben, önbecsülésükben kívánjuk erősíteni őket.

Szándék és megvalósulás természetesen nem esik mindig egybe. De következetesen igyekszünk megvalósítani az elmélet és a gyakorlat egységét, gondolati és megoldási alter-

natívákat adni. Mozgó rovataink, témablokkosan tematikus szerkesztésünk egymásra rímelő, sokszor vitázó csokrai is ezt szolgálják.

Jó érzéssel állapíthatjuk meg: lapunk egy-egy száma országosan, sőt országhatárokon túl is érdeklődést kelt, keresett.

Természetesen vannak gondjaink is. Szándékainkhoz a felelősségvállalás feltételei a szerkesztői és kiadói munkához a jelenlegi keretekben messze vannak az optimálistól; a napi gyakorlat oldaláról — talán nemcsak a türelmetlenség mondatja veitünk — kevés a serkentő visszajelzés; a helyi szerzői kör kialakításában-ki nevelésében, a feltáró munkában még vannak tennivalóink.

Megoldásukban az értő olvasó (majdan esetleg író) közreműködése nélkül nem lehet előre lépni. Addig is biztatásul marad egy érzékeny olvasói megfogalmazás a kérdésre: — Mi a véleménye a Borsodi Művelődésről?

— „Jó, hogy van!”

B. Lázár István

Borsodi Műszaki és Gazdasági Élet

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) Borsod megyei Szervezete 1956-ban határozta el, hogy a tudományos egyesületekben tömörült tagjai, a műszaki eredmények és problémák iránt érdeklődők jobb tájékoztatását elősegítendő műszaki lapot indít.

Szervezetünk 1956 májusában első ízben jelentette meg lapját, a Borsodi Műszaki Életet, mely 16. majd később 32 oldalon A/4 méretben évente négyyszer adott hírt megyénk eredményeiről. A 29 évvel ezelőtt megjelent lap első oldalán indokolja a Borsodi Műszaki Élet megjelenésének szükségességét. Idézzük: „A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége miskolci intézőbizottsága szükségét érzi annak, hogy az irányítása alá tartozó tudományos egyesületekben folyó munkát a műszaki dolgozók és érdekeltek előtt minél szélesebb körben ismertté tegye. A Borsodi Műszaki Élet feladata tehát az egyesületek közötti együttműködés kiterjesztése, komplex feladatok megoldásának elősegítése és állandó tájékoztatás az MTESZ és egyesületek munkájáról.”

Tulajdonképpen a korábban megfogalmazott cél ma sem vesztette érvényét, de a ma szerkesztőbizottsága szélesebb értelmezést, egész megyére kiható közvéleményformálást kíván szervezetünk lapjától.

Az MTESZ Borsod megyei Szervezetének és lapjának is feladata, hogy sajátos eszközeivel és módszereivel segítse elő megyénk gazda-

ságának jobb és gyorsabb fejlődését.

Hogy lapunk címében is igazodjon fő célkitűzésünkhöz, ezért elnökségünk úgy döntött, hogy 1979-től szervezetünk lapjának neve Borsodi Műszaki és Gazdasági Élet legyen.

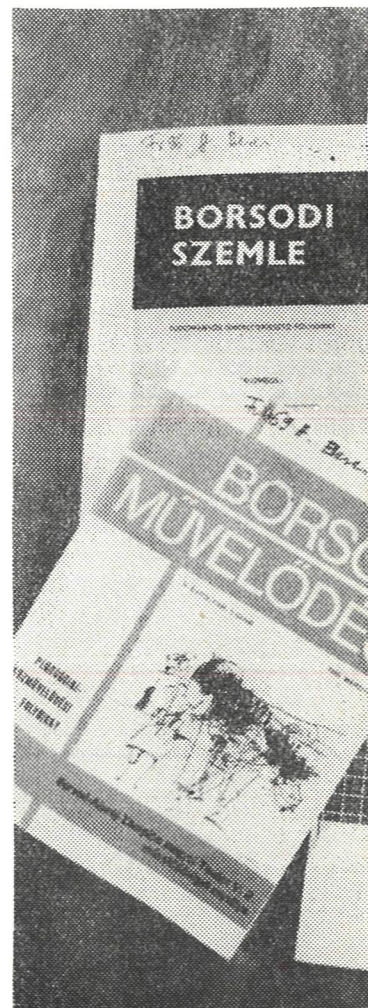
Lapunk megjelentetésével kapcsolatos teendőket, tudományos egyesületeink aktíváiból szervezett szerkesztőbizottság látja el társadalmi munkában. A szerkesztőbizottság személyi összetétele biztosítja lapunk szakmai színvonalát és sokszínűségét.

A lap előállításához központi támogatást nem kap szervezetünk. A nyomdaköltségek évről évre emelkednek, melyet lapunk vállalati előfizetésekből, hirdetésekéből és esetenkénti egyesületi támogatásokból tudjuk szűkösen fedezni. Csak az elmúlt két évben tudtunk cikkíróinknak szerzői honoráriumot biztosítani.

A Borsodi Műszaki és Gazdasági Élet jelenleg is évente négyyszer 40 oldalon, A/4 méretben jelenik meg 800 példányszámban. Esetenként valamilyen kimagasló eseményhez kapcsolódva célszámot is megjelentetünk.

Lapunk minden tudományos egyesületünknel és bizottságunknál megtalálható, de eljut megyénk és városunk mintegy 90 üzeméhez és termelőszövetkezetéhez is.

Szaladnya Sándor
a Borsodi Műszaki
és Gazdasági Élet
felelős szerkesztője

A gyógyítás szolgálatában

A Megyei Kórház Központi Orvosi Könyvtára 1963. március 21-ével kezdte meg működését. Szellemi előzménye az 1847-ben létesült Borsod-Miskolci Orvos- és Gyógyszerész Egyesület hajdani Major utcai kis könyvtára volt. Az egyesület működése értelmét így fogalmazta meg: „A tudomány ápolása népünk érdekében, édes hazánk felvirágoztatásáért” — olvasható a kézirat alapítólevelében.

A mai könyvtár gyűjteménye kultúránk utolsó harminc évének eredménye: 85 000 kötetnyi könyv és folyóirat, főként idegen nyelvű anyag, jegyzetek, módszertani levelek, periodikák, rölapok, gyógyszerprospektusok állnak az érdeklődők rendelkezésére. Teljességgel megtalálható a kéziratárunkban a borsodi orvosok által írt cikk- és könyvanyag, 12 000 kéziratot őrzünk, közöttük sok jeles magyar orvos teljes életművét. A dokumentációs anyagunk a könyvtárban végzett irodalomkutatások eredménye. Mivel kötelese példány-gyűjtő könyvtár is vagyunk, így egy sor eddig nem is ismert aprónyomtatvány birtokába jutottunk. Ezek általában egy-egy témát ölelnek át. Ötezer címszót tartalmazó dokumentációnk sokszor ad segítséget a napi munkában.

Kiknek szól a tájékoztatásunk? Minden magyar állampolgárnak, aki az egészségügyben dolgozik, ilyen tanulmányokat folytat, vagy szakmailag érintett. Gyűjtőkörünk nagyon széles. Az orvosi anyag képezi a magvát, de ide tartozik a gyógyszerészet, a biológia, a kémia, a fizika, a sportorvostan, a természet és környezetvédelem, a mikrobiológia stb. Határterületén a társadalom- és bölcsészeti tudományok, a természettudományok állnak. A többi között a Medicina, a Natura, a Közgazdasági és Jogi, a Gondolat, a Mezőgazdasági Könyvkiadók kiadványait vásároljuk.

Kézikönyvtárunk is jól felszerelt. Két különgyűjteményünk egyikében a magyar kórházi évkönyvek és orvosi egyesületek kiadványait, a másikban helytörténeti anyagot gyarapítunk. Ebből, az utóbbi a vetélkedőre készülőknek hasznos segítség, de szeretnénk a városhoz, megyéhez kötődést is elősegíteni. Kórházak padlásairól, idős olvasóktól is sok egyedi értékű kiadvány gyűlt itt össze.

Könyvtárunknak 3300 olvasója van, orvosok, medikusok, egészségügyi főiskolások, tanárok, pszichológusok, szociológusok. Rajtuk kívül évente hatezren keresnek fel bennünket egy-egy irodalmi összeállítás kedvéért, egy-egy pályamunka kidolgozásakor, többségben középiskolások, főiskolai vagy egyetemi hallgatók, gyógyszerészek. Fontos törekvésünk, hogy a szakirodalom eljusson azokhoz, akiknek munkáját hívatott segíteni. Ezért a nálunk megtalálható magyar és külföldi folyóiratok jegyzékét az érdekeltek rendelkezésére bocsátjuk. Számuk nem kevés: mintegy 600-féleség! Kérjük véleményüket is, mit szeretnének olvasni. A kért friss számokat elküldjük és határidőre visszavárjuk. Miskolc és a megye területéről 740 folyamatosan kölcsönző orvosunk van. A kért cikkekről xerox másolatot is tudunk készíteni. Dr. Szabó István, a módszer meghonosítója, a Landerer és Heckenast cég hajdani gyakorlatát álmod-

ta újjá, akik a múlt században sok-sok vidéki családot láttak el hasznos olvasnivalóval. Kiadványozási munkánk keretében jelenik meg pl. a Könyvtári Tájékoztató. Így összegyűjtöttük válogatva a természet- és környezetvédelem magyar anyagát. A gondozás, az egészségügyi káderképzés, a gerontológia, a syndromatológia, a rehabilitáció irodalmát.

A könyvtárban összesen hatan dolgozunk. Naponta hatvanan keresik fel személyesen könyvtárunkat, átlagosan negyvenszer cseng a telefon, s mintegy ötvenen kapnak folyamatos kölcsönzés útján dokumentumot.

Végül néhány szót magunkról is. Az orvosi könyvtár dolgozóinak szívügye, hogy jól segítsék a gyógyítással foglalkozók munkáját. 1984. nyarán a Művelődési Minisztérium könyvtárunkat tudományos könyvtárrá minősítette.

Dr. Gyárfás Ágnes

Borsodi Szemle

Immár a harmincadik évfolyamába lép a tudományos ismeretterjesztő folyóirat, mely negyedévenként jelenik meg, számonként 96 oldalon, 10 ív terjedelemben.

A folyóirat társadalomtudományi ismeretterjesztő, de tudományos színvonalú cikkeket közöl, olyan témák szerint, amelyek megkülönböztetik arculatát a többi megyei folyóirattól.

Állandó rovataink: a gazdasági élet, borsodi élet, történelmünk, napjaink kérdései, jegyzet, könyvszemle, ritkábban évforduló, illetve társulati élet.

A rovatokból is kitűnik, hogy a lap a megye gazdasági életének fejlődését, a területfejlesztés kérdéseit, a társadalmi-szociális átalakulás folyamatait kiemelten kezeli, de teret ad olyan tanulmányoknak is, amelyek általános társadalmi-gazdasági kérdésekkel magas színvona-

lúan foglalkoznak. Feladatának tartja a régió történelmével foglalkozó tanulmányok közlését, a szűkebb páttriához kapcsolódó történelmi tudat erősítését. A könyvszemlében arra törekszünk, hogy minden, a megyével foglalkozó könyvet bemutassunk. Szerzőink többsége a megyében él és dolgozik, tudatosan is törekszünk a helyi társadalomtudományi műhelyek, kutatóhelyek eredményeinek a publikálására, de nem zárkózunk el egyetlen szerzőtől sem, aki a folyóirat profiljába illő színvonalas cikkel jelentkezik. Szerény lehetőségeink között igyekszünk bemutatni a megyei képzőművészek alkotásait is. A jövőben továbbra is a jelenlegi keretek között, de színvonalasabban igyekszünk megfelelni a magas színvonalú ismeretterjesztésnek és olvasóink igényeinek.

Szabó László

Ismeri Ön a DIGÉP-et?

Több, mint hat évtizedes gépgyártási tapasztalat, gazdag termékválaszték, a világ több, mint 40 országára kiterjedő exportforgalom, intenzív részvétel a nemzetközi munkamegosztásban – így jellemezhető a magyar gépipar egyik legnagyobb, több mint 8000 dolgozót foglalkoztató vállalata, a Diósgyőri Gépgyár, röviden DIGÉP.

GYÁRTÁSI PROGRAM

Szerszámgépek

ellenütős kalapácsok
sorjázósajtók
excenterprések
hidraulikus lemezollók
hidraulikus lemezélhajlító

Huzal- és kábelipari gépek

színesfém-huzalhúzó gépek
vashuzal-húzógépek
összecsapógépek
gyorsodró gépek
telefonkábel-sodró gépek

Süllyesztékes kovácsolttermékek – Abroncsos vasúti kerékpárok és vasúti ütközőbetétek – Szivattyúk – Rugalmas tengelykapcsolók

DIÓSGYŐRI GÉPGYÁR – H-3544 Miskolc

Telefon: 51-955, telex: 06-2334

Hetvennégy év után

Megjelent a vasúti lexikon

Először 1879-ben, a gőzvontatású vasúti közlekedés harmincötödik évében jelent meg hazánkban vasúti lexikon, melynek előszavában azt írta a szerkesztő, hogy „...vasúti szakirodalmunkkal nincs mit dicsekedni.” Az elsőt 1911-ben követte a második magyar Vasúti Lexikon, amit már évtizedekig lehetett használni, de napjainkra, éppen a közlekedési technika fejlődésének fegyversulása miatt, meglehetősen elavult. A most megjelent Vasúti Lexikontól — amint előszavában írja — azt várja a főszerkesztő, Urbán Lajos közlekedési miniszter, hogy hosszú ideig hasznos kézikönyve lesz szakembernek és érdeklődőknek egyaránt.

Az új lexikon első pillantásra is kellemes meglepetést okoz olvasójának. Mi, akik — nem lévén szakmabeliek — a vasúttal, mint utasok vagy szállítatók kerülünk időnként kapcsolatba, megszoktuk már, hogy a MÁV sajátos szakmai nyelvet használ, s ez nem valami közérthető. Nos, a Vasúti Lexikonban szereplő címszavakat olvasva a szellemes, jól körülírt megfogalmazások közelebb hozzák a vasúttal nem hivatásszerűen foglalkozókhoz is ezt a „műnyelvet”, megmagyarázva nekünk az eddig általunk nyakatekertnek, magyartalannak vélt kifejezéseket.

Nagy és elvitathatatlan érdeme a lexikonnak, hogy az utason és szak-

embereken kívül szól a kereskedőkhöz, az építészhez, a statisztikushoz, a közgazdászhoz, a pénzügy és adóügy szakembereihez is. Megismerhetjük belőle azt a sajátos közlekedés- és gazdasápolitikai helyzetet, amelyben a MÁV mindennapi munkáját végzi. Ismereteinket bővíti az a rész, amely a vasút szervezeti és működési rendjével foglalkozik, s ugyanez mondható el azokról a címszavakról, amelyek a vasúti technikát elemzik.

Hiányt pótol ez a lexikon abból a szempontból is, hogy címszavai-ban felsorolja a világ vlaamennyi jelentősebb vasútvonalát, rövid történeti áttekintést nyújtva róluk. A magyar vasút történetére vonatkozó fejezetet — amely az építés, forgalomba helyezés adataival együtt tartalmazza minden hazai vasútvonal kilométerben kifejezett hosszát is — jól használhatják a helytörténészek, a települések krónikáírói is.

A több száz ábrával, műszaki rajzzal, grafikonnal és egyéb táblázattal illusztrált könyv a klasszikus lexikonszerkesztési szabályok szerint készült, címszavai betűrendben követik egymást. A külsőleg is tetszetős, közel 830 oldalas, képmelléklettel bővített kiadvány a Műszaki Könyvkiadó gondozásában látott napvilágot.

Hangos Könyvtár

1984. áprilisában a Városi Könyvtár a Vakok és Csökkentlátók Szövetsége részére letéti könyvtárat nyitott, ahol hangzó dokumentumok bőséges választéka várja az érdeklődőket.

Az elmúlt évben az új szolgáltatóhely számára állományba vettünk több mint ezer kazettát. Részben a megvásárolható irodalmi feldolgozásokból válogatva, részben saját hanglezetett állományunkból összeállított műsoros kazettákat feldolgozva törekedtünk a kölcsönzők igényeit minél szélesebb körben kielégítő gyűjtemény kialakítására. Felvételeinket hallgathatók klasszikus írók alkotásai, Tolsztoj, Shakespeare, Schiller művei. A verskedvelőknek József Attila, Illyés Gyula, Vas István verseit kínáljuk.

A kölcsönzhető anyagban helyet kaptak könnyedebb hangvételű művek is, így Agatha Christie, Verne és Zilahy munkái.

Új szolgáltatásunk kedvező fogadtatásra talált használói körében.

A könyvtár a Vakok és Csökkentlátók Szövetségében (Kossuth u. 9/11), látogatható hetente két alkalommal, kedden és szerdán.

A sziklák alatt

Tatay Sándor hetvenöt éves

Legérettebb, legsikeresebb prózaíróink egyike, s úgy képzelné az ember, hogy hatalmas dolgozószobája íróasztalánál fogadja a születésnap gratulációkat a „Mester”, ahogy az irodalmunkat nem jól ismerő zsurnalizmus néha le szokta festeni az íróinkat.

Tatay Sándort azonban születésnapja, május hatodika tájékán valószínűleg valahol a Dunántúlon, a badacsonyi sziklák alatt, vagy két falu között lehet magtalan, ahol tanácsokat ad a szőlőmetszésről, vagy egy bakonyi parókia anyakönyveit olvasgatja éppen valami adatot keresgélvén újabb könyvéhez, esetleg a sziglieti alkotóház parkjában vitatja valakivel, hogy helyes volt-e éppen erre a helyre telepíteni a mangóliákat. De az is lehet, hogy angyalföldi lakásában kopogtatja az írógépet, esetleg badacsonyi házában javítgatja a pince tetejét. Nem könnyű őt megtalálni, ifjú kora óta szeret barangolni az országban és országhatáron túl is.

Eddigi életútja is változatos volt, teológiai és könyvkiadói, folyóirat-

szerkesztői ismereteket éppen úgy szerzett, mint történelmi tapasztalatokat, de képzett turistaházi gondnokként is dolgozott az ötvenes években. Kell-e ennél változatosabb élet realista prózaírónak? A változatosságból talán a kelleténél is több jutott Tatay Sándornak és nemzedékének. Ez a változatosság azonban hatalmas életanyaggal, életismerettel ruházta fel, amelyet nem-

csak a Simeon család című nagyívű regényciklusában, de újabban közreadott életrajzi sorozatában is jól hasznosított. (Hét szük évtized címmel jelent meg két esztendeje ez a munkája.)

Tatay Sándort még a gyerekek is jól ismerik, legalábbis könyvein keresztül, hiszen ifjúsági regényei, a Puskák és galambok, Kinizsi Pál és mások. A legolvasottabb művei a fiatalabb korosztályról szólnak. S ne feledkezzünk meg nevezetesen, a Ház a sziklák alatt című filmjéről sem, amely 1958-ban a San Francisco-i fesztivál nagydíját kapta.

Az irodalmi életben talán ő az, akinek a legtöbb íróbarátja van. Igaz, a barátok köre megfoghatókott, Berda József, Jankovich Ferenc és Fodor József már nem koccinthatnak Tatay Sándor születésnapján.

Köszöntsük őt helyettük is, kívánva jó egészséget a fiatalos, mindig derűs kedvű írónak most, hetvenötödik születésnapját követően.

Mit tehetünk az idősebbekért?

Hazánkban ma több a nyugdíjas korú ember, mint bármikor is volt. Ezzel egyidejűleg a városiasodás, az iparosodás magával hozta a régi, többgenerációs nagycsaládok folyamatos felbomlását, és így mind több a magára maradt idős ember, akinek hozzátartozója már távolra került, nem tud, vagy éppenséggel nem akar az otthagyt szülőn, nagyszülőn segíteni.

Nagy gond a nyugdíjasok számára a magányosság, az élő, tartalmas emberi kapcsolatok beszűkülése, esetenként teljes hiánya. Az idős emberek számottevő része egyedül él. Ebben az életkorban a házastárs elvesztése — mivel új baráti kötelek kialakítása elég nehéz — gyakran a rendszeres kapcsolatok szinte teljes megszűnéséhez vezet.

Ha a nem teljesen egyedülálló, de egyedül élő nyugdíjasokat is beszámítjuk, a magányossággal küszködők aránya még nagyobb. Semmiféle társadalmi összefogás, állami támogatás nem lehet hatékony, ha a szűkebb környezetben, a családban csökken az idős emberek tisztelete, megbecsülése, és amikor kell a segítése. Ahol viszont a családi háttér hiányzik, különös jelentőséget nyer a társadalmi segítség. Például nagymértékben felértékelődik a társadalmi gondozók, a szomszédok és ismerősök segítése.

Ez az eleven kapcsolat magában foglalja a velük való törődést és a róluk való gondoskodást. Gondoljunk csak végig: mi kell a magára maradtoknak az anyagi biztonságon kívül? Mindenekelőtt jó szó, hogy érezze, törődnek vele, hogy ő is számít, hogy hiányzik valakinek. Sokan élnek közöttük, akik öreg korukra teljesen egyedül maradnak, s hiába a hivatalos támogatás minden formája, ha nincs, aki rájuk nyissa az ajtót, megkérdezza, hogy szolgál az egészségük. A figyelemre, egymás kölcsönös segítésére az idős emberek erősen rá vannak utalva.

Mi, a könyvtárban dolgozó fiatalok úgy érezzük, hogy nagy jelentő-

ségük a pénzbeli felajánlások és társadalmi munkavállalások mellett azok az emberi megnyilvánulások is, amelyek a könyvekkel együtt „csak” az emberi szót, egy kis barátságos meleget visznek el az öregekhez.

A II. Rákóczi Ferenc megyei Könyvtár KISZ-alapszervezetének fiataljai elvállalták, hogy felkeresik azokat az idős nyugdíjasokat, akik betegek, vagy idős koruk miatt már nem szívesen mozdulnak ki az otthonukból, de szabad idejükben még szeretnek olvasni. A KISZ-tagok házról-házra, lakásról-lakásra járva, gyűjtötték össze az olvasni szerető idős embereket. A nyugdíjasok nagy többsége bizalommal fogadott bennünket, bevezettek a lakásba, megmutatták kedvenc könyveiket és beszéltek az életükről. A látogatások után az egyéni érdeklődési köröknek megfelelően, fiataljaink válogatták össze az olvasásra kerülő könyveket, amiket havonta egyszer, rendszeresen házhoz szállítunk.

Sokan az ifjúkorukban olvasott szépirodalmi alkotásokat szeretnék újra feleleveníteni, míg mások érdeklődnek a történelem, sport, politika iránt, a többség azonban csak krimit szeretne olvasni.

A felkeresett nyugdíjasok többsége nagyon örült ennek a lehetőségnek. Ez a megoldás alkalmat nyújt a lakáshoz kötött idős embereknek arra, hogy szabad idejüket hasznosan töltsék, segít a szellemi frissesség fenntartásában, lehetőséget biztosít a beszélgetésre, az olvasottak megvitatására.

Úgy érezzük, hogy ennek a munkának sok öröme, szépsége és értelme van. Az idős emberekkel való törődés mindenkor időszerű, szép, humánus feladat, mert nem szabad elfelejtenünk, hogy aminek ma hasznélvezői vagyunk, azt az előttünk járók munkálták ki, s amiben tudunk, kötelességünk rajtuk segítenünk.

Boros Mária,
a megyei könyvtár
KISZ-titkára

Az ünnepelt(ek)

(Folytatás az 1. oldalról)

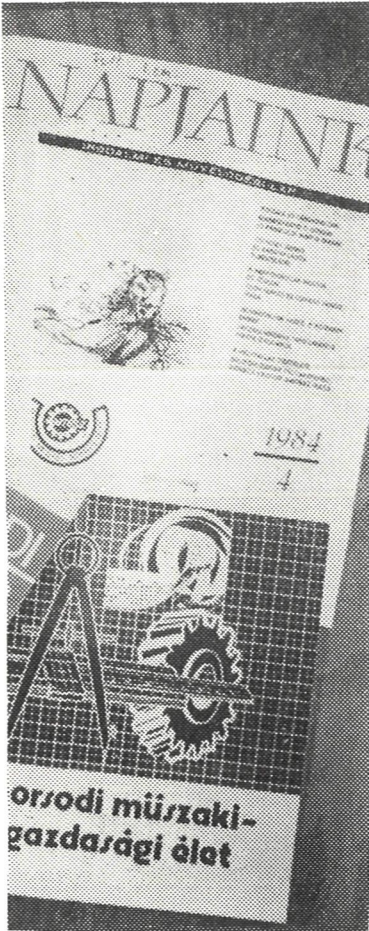
ígér Dobai Péter, Esterházy Péter, Császár István, Jókai Anna, Fenákel Judit, Vészi Endre és Szentkúthy Miklós kötetek.

Igen mostohán bántak a kiadók a tudományokkal. Bihari—Pócs: Képes magyar néprajza, Köpeczi Béla: Magyarok és franciák-ja, Csepeli György: Nemzeti tudat és érzésvilág Magyarországon a 70-es években-je mellett ki kell emelni szűkebb pátriánkat képviselő-reprezentáló Karcvai népmesék című kötetet — Nagy Géza munkája —, valamint Bari

Károly gyűjtését, a Tűzpiros kígyócskát (Magyarországi és erdélyi cigány népköltészet.)

És a gyerekek? Hegedűs Géza regénye, Varga Domokos és Balogh János ismeretterjesztő kötetei mellett csupán Janikovszky Éva (A hét bőr) kínál olvasnivalót. A kamaszoknak még ennyi sem jut — a felnőttek (szellemi) kosztjára vannak utalva. Hacsak? Bele nem vágunk Antonio Bonfini: Érdekes című (Beszélgetés a szüzességről) könyvébe.

HORPÁCSI SÁNDOR

A köteles példányokról

Országunk gazdasági és társadalmi életének hosszú évek óta jelentős törekvése a decentralizálás, a fővároscentrikusság egészséges mértékű ellensúlyozása. Eredményei mutatkoznak már a településpolitikában és az ipartelepítésben. Ipari és ipari jellegű mezőgazdasági üzemek sora és jó néhány felsőoktatási intézmény kezdte meg működését vidéki városokban és falvakban. Meglévő szakirodalmi igényeik kielégítése és további növelése érdekében a magyar könyvtárügy is megtette a szükséges lépéseket.

A kulturális miniszter rendelettel, a Kiadói Főigazgatóság irányelvvel módosította 1977-ben a köteles példányok elosztásának rendjét. Továbbra is három nagy könyvtárra hárul a teljes nemzeti dokumentumtermés megőrzésének feladata (Országos Széchenyi Könyvtár, a Központi Statisztikai Hivatal Központi Könyvtára és a Kossuth Lajos Tudományegyetem Központi Könyvtára), de a már említett újabb cél érdekében ezen kívül öt régióra osztották az ország területét és egyúttal szabályozták a beszolgáltatandó sajtótermékek körét és példányszámát. Így 1978-tól a régiók is folya-

matosan kapják a köteles példányokat egy-egy példányban.

A dokumentumokat tartalmuk alapján speciális (elsősorban a szétosztás gyakorlatának megfelelő) kódolással látják el, s azok ennek alapján kerülnek egy-egy szakterület kijelölt könyvtárába, következésképpen, minden alkalommal. Itt feltárják és saját olvasóiknak helybeni, más könyvtárak olvasóinak könyvtárközi kölcsönzés útján bocsátják rendelkezésre.

A régiók felsorolása (észak-dunántúli, dél-dunántúli, dél-alföldi, észak-alföldi és az észak-magyarországi után részletesebben ismerkedjünk meg saját területünk ellátásával. Régióink, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területének részesedő könyvtárai a következők:

II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, Miskolc, Felszabadítók útja 11. Nehézipari Műszaki Egyetem Közp. Könyvtára, Miskolc, Egyetemváros. Központi Orvosi Könyvtár, Miskolc, Szentpéteri kapu.

Szabó Lőrinc Könyvtár, Miskolc, Déryné utca.

Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Könyvtára, Eger, Szabadság tér 2.

A megyei könyvtár a humán tudományok, a közgazdaság, más társadalomtudományok, bányászat, műszaki tudományok, agrártudományok és a zene szakirodalmát, valamint a szépirodalmat kapja meg.

Az egyetemi könyvtár a természet-tudományok és a vegyipar irodalmát kapja a regionális elosztás keretében. (Ezeken kívül biztosított részesedése jogán jut hozzá a bányászat és a műszaki tudományok dokumentumaihoz.)

Az orvosi könyvtárba kerül az orvostudományok és az orvosi pszichológia dokumentumtermése.

A városi fiókkönyvtárban található meg a Magyarországon megjelenő idegen nyelvű szépirodalom.

A főiskolai könyvtár pedig 1984-től fogadja a pedagógiai műveket és időszaki kiadványokat. (A régebbi irodalom a megyei könyvtárban található.)

Tehát a három megye területén élő jelenlegi és leendő olvasóknak érdemes a felsorolt intézményekhez fordulni, hiszen ezekben az őket érdeklő szakterület igen gazdag irodalmát találhatják meg.

Mészáros Sándorné,
a megyei könyvtár osztályvezetője

Az előleghez kötött

anyagbiztosítási szerződés

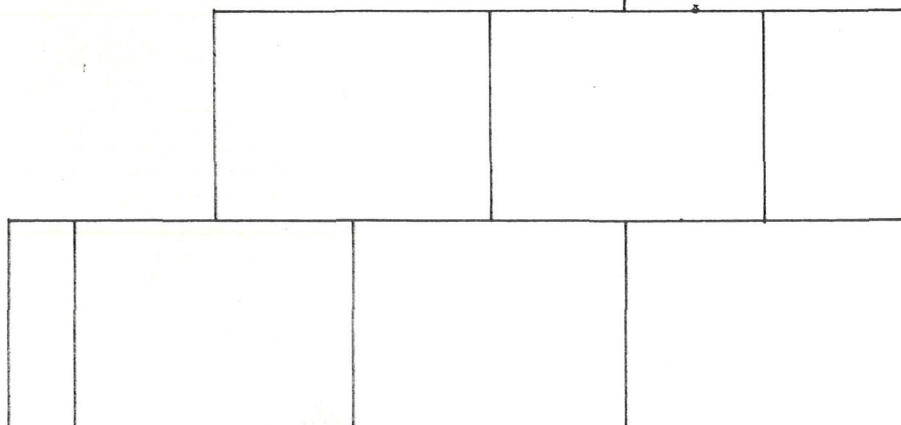
lehetőség és garancia.

Lehetőség

az építkezés ütemezett
kivitelezéséhez,

garancia

a megvalósuláshoz.

Minden telepünkön megköthető
Heves, Nógrád és Borsod-Abaúj-Zemplén
megyében.

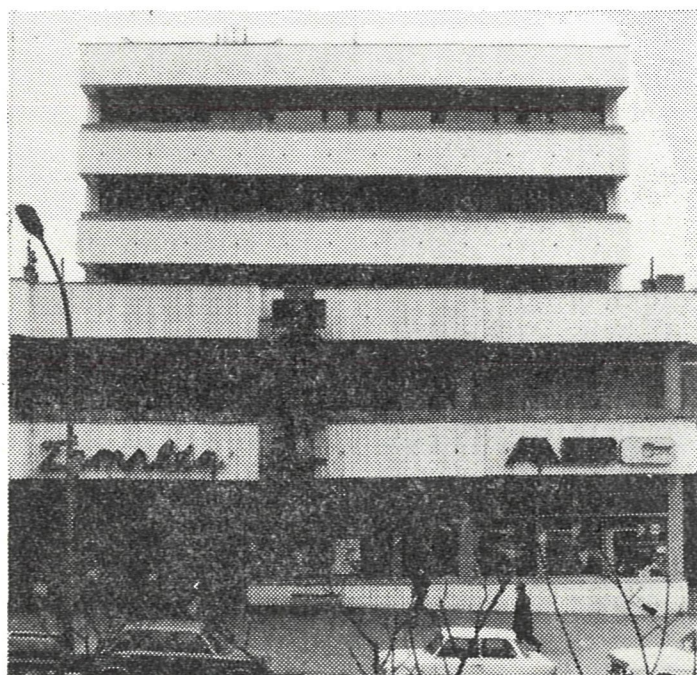
Mit kínálunk?

Hegyvidéki természeti környezetet, sportolási – szízesi, turisztikai – lehetőségeket, a pszichikai és fizikai regenerálódás, újjászületés ígérését. Csendet, jó levegőt, pihenést, szórakozást a Bükk, az aggteleki karszt és a Zempléni-hegység páratlan szépségű tájain.

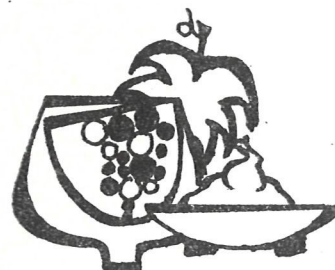
Szolid áraink mindenki számára elérhetővé teszik egységeinket.

NÁLUNK
PIHENNI
N INNI
I JÓ!

**SZOBARENDELÉS;
TELEFON; 37-111
TELEX; 62-538**

**BORSODI
VENDÉGLÁTÓIPARI
VÁLLALAT**

Ha 1985. december 31-ig, csütörtöki és pénteki napokon
500 FORINT FELETT VÁSÁROL az UNIÓ ÁFÉSZ
ABC-ÁRUHÁZAIBAN,
tombolajegyet kap.

Nyeremények: 1 db színes tv és 15 db 500 forint értékű
ajándékutalvány.

Sorsolás: 1985. augusztus 16-án és 1986. január 10-én,
9 órakor a Palotás étteremben.

Heves Megyei Vízmű Vállalat

a megye területén 82 település vízellátását biztosítja, szolgáltatási övezetében 11 településen szennyvízelvezetési – tisztítási igényeket is kielégít.

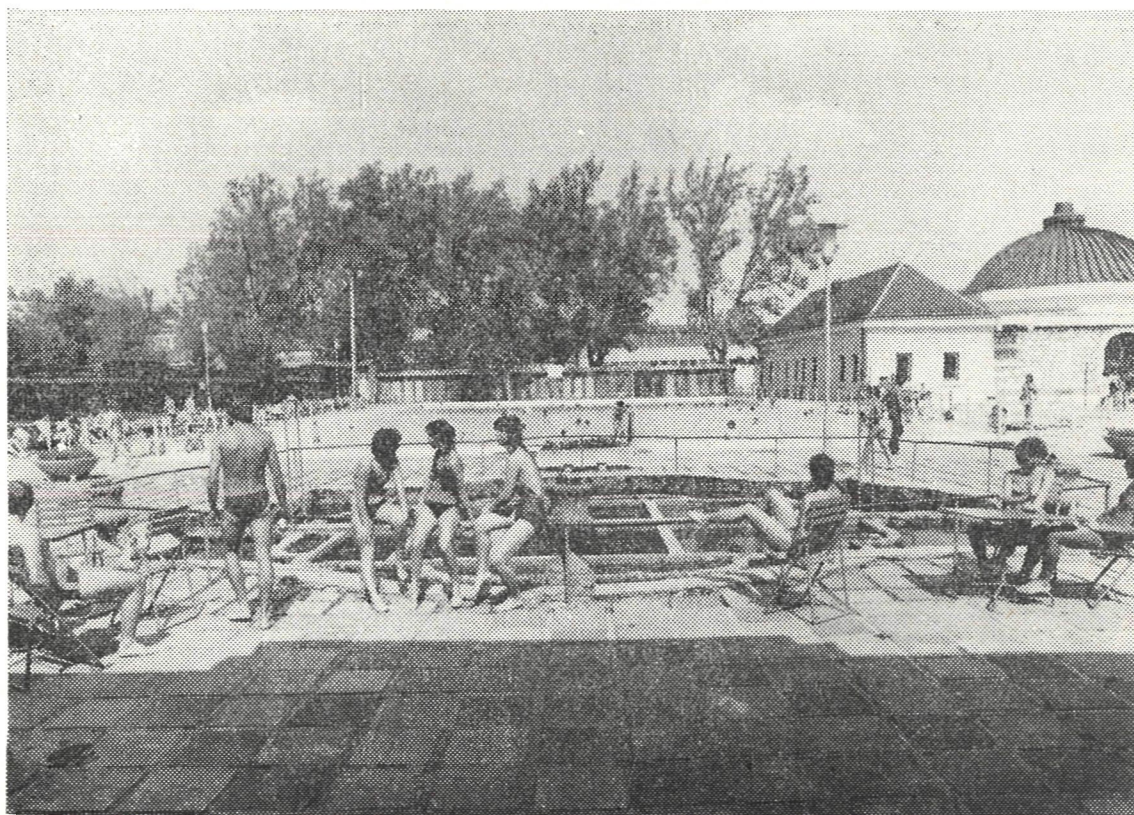
A középkori hagyományokon alapuló egeri fürdőközpontját évente félmillióan látogatják. A fürdő természetes fakadású, termális jellegű forrásainak magas rádiumemanció tartalma gyógyászati célokat is szolgál.

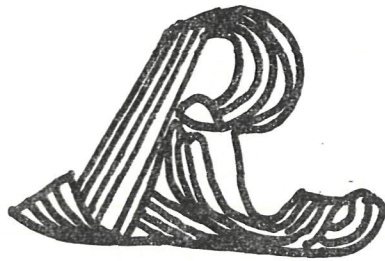
A Mátra déli lejtőjén települt gyöngyösi, mátrafüredi strandfürdők megnyerő természeti környezete felejthetetlen élményt nyújt látogatóinak.

Vállalatunk a víznyomócsövekben keletkező másodlagos szennyeződések eltávolítására, hatékony technológiát fejlesztett ki, amit széles körben alkalmaz. A korszerű csőtisztítási, komplex fertőtlenítési eljárásaink biztosítják a fogyasztók jó minőségű ivóvízzel való ellátását.

Ipari tevékenység terméke az impulzusadó vízmennyiségmérő. Ez alkalmas hagyományos vízmérőhelyen beépítve pillanatérték-mértés és mért érték távadásához szükséges jelképzésre.

HEVES MEGYEI VÍZMŰ VÁLLALAT
Eger, Dr. Münnich F. u. 2.
Tel.: 06/36/13-633. Telex: 63-305.

REVÜ

RUHÁZATI ÜZLET
MISKOLC, SZÉCHENYI U. 30.

EZT A REVÜT MEGNÉZHETI,
AMIT KÍNÁL, MEGVEHETI!

**IGÉNYES
VÁLASZTÉK!**

*Egerben a város szívében
várja Önt
az egri ÁFÉSZ SKÁLA-DUETT
áruháza,*

Eger, Katona István tér 1. szám alatt.

Osztályaink: ABC, ruházat, cipő, műszaki, sport-játék,
háztartási-vasáru.

SKÁLA
COOP
Duett
ÁRUHÁZ
»EGER«

Hallgassa Ön is
a

**Miskolci
Rádió**

műsorát

Adásidő

hétköznap:

17—18.30-ig

szombaton

8—10-ig

vasárnap 9—11-ig

és 19.30—20-ig

IL RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

LAKISZ KORSZERŰ OTTHON
KORSZERŰ
FELSZERELÉSI TÁRGYAK

az Ön kényelme érdekében

VASÉRT
-bolt

Eger, Lenin út 136. sz.
Telefon: 13-383.

-szaküzlet

Eger, Széchenyi u. 60.
Telefon: 12-514.

ÉGV Kiszgépkölcsönző

Eger, Széchenyi u. 60.
Telefon: 12-514.

**ÖSSZEKÖTVE
TÖBBET ÉR!**

Fekete-fehér, gyűretlen, tiszta, kötegelt
újságpapír, kilogrammonként 2,40 Ft
Színes, kötegelt folyóiratok, kilogrammonként 1,40 Ft

A KÖNYVHÉT HÍREI. A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár könyvheti tájékoztatója. Felelős szerkesztő: **PAULOVITS ÁGOSTON.** Kiadja: a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár. Felelős kiadó: **DR. KÖRNYEI LÁSZLÓNÉ** igazgató. Készült: a Borsodi Nyomdában. Felelős vezető: **WIRTH LAJOS**